

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділей і руских свят о год 6-їй пополудні.
 Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
 Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Передплата
 на «РУСЛАНА» виносить:
в Австрії:
 на цілий рік . . . 12 р. ав.
 на пів року . . . 6 р. ав.
 на чверть року . . . 3 р. ав.
 на місяць . . . 1 р. ав.
За границю:
 на цілий рік . . . 20 рублів
 . . . 40 франків
 на пів року . . . 10 рублів
 . . . 20 франків
 Поодинокє число по 8 кр. ав.

Тов. ім. Котляревского.

Тамтого тижня виділ товариства будови руско-народного театру ім. Івана Котляревского розіслав листи до ширшого кружка людей з запрошенєм на довірочні сходни в справі товариства. Цілю тих сходин було вяснити відношенє сего товариства до двох других подібних інституцій, переглянути статуту і заінтересувати та пояснити ширшому кружкови цілі і задачі товариства і єго членів. Тому думаємо, що буде се по мысли запрошуючого виділу, коли тут прилюдно передамо вражіння, які ми вивесли з оновішеної дискусії.

Виділ предложив до осуду питанє: Чи бути товариству, чи ні? Чи оно потрібне чи ні? Чи в загалі справа будови театру є пекучою народною справою, чи можна єї відложити з уваги на другі пильніші, народні справи? Хотяй з гори виділ заявив, що статуту вже потверджені і товариство існує і ті, що покликали єго до життя на кожний спосіб не дадуть єму занідти, то все таки піддав се питанє під дискусію, бо надїє ся, що она лише скріпить основи молодого товариства.

Зараз на початку підніє ся був голос против існуваню товариства, а навіть в загалі против підношеня справи будови театру до ваги загально-народної і такої пильної потреби. Ми маємо, говорено, пильніші справи, але у нас нема системи. Хапаємо за те, що підсуне ся під руку, як хто піднесе яку-небудь справу в приступні більше або меньше щасливої інтуїції. Тому у нас рве ся кожда робота і панує застій в товариствах, бо штучно викликана або поверховна і часова охота прислужитись піднесеній справі вистанє заледви на те, щоби заложити товариство і вибрати виділ. Тому не треба спішити ся з закладанем нових товариств, а передовсім розібрати докладно всі обста-

вини, чи такє товариство має рацію бути, чи оно потрібне, чи єго ціль варту нашої праці і чи ми не повинні нашу працю звернути на яке иньше, пильніше або важнійше діло. Нам гріх марнувати свої невеликі сили. Як у кожній праці, так і в праці народів повинна бути система і оццадність.

У нас є багато пильніших справ як театр. На се ми не маємо ані пуклики, ані артистичних сил. Театр з цвїтом культури кожного народу, є люксусовою інституцією, на яку може дозволити собі економічно і культурно сильний народ. Ми не доросли ще до того і тому зробили би найліпше, коли-б свою енергію і охоту до народної праці звернули на иньші, реальніші поля, що ще у великій части стоять відлогом. Сталий театр удержати нема сил, а коли є вже вандрівний, то на тепер він заспокоює потребу вистав театральних. І коли найшли ся люди, що піднесли справу будови театру і зібрали на ту ціль кількадесят тисяч, то нехай ті гроші процентують ся доси, доки не настане справжна потреба сталого театру і аж тоді, може за яких 50 літ, буде час збирати дальні складки і зайняти ся поважно справою будови театру.

Але сей песимістичний голос остав відосібнений. Всі другі учасники, що занимали голос, виступили против тих виводів і збивали точку по точці ті безпідставні твердження. А що дискусія не на одну справу дотично театру кинула ясный луч світла, хочемо після неї представити справу будови театру і товариства ім. Котляревского так, як она вийшла з дискусії на оновішних сходинах.

Театр є цвїтом культури. Правда. Але кожний народ має свою культуру, хоть би невидненьку. А як кожда рослина має свій цвїт, так і кожда культура має свій театр. Се потверджує нам істория, се потверджує

і фольклористика. У чоловіці є вже природний нахил до віддаваня подій і типів уданою, сценічною акцією і наслідуванем в голосі і рухах. Навіть у народів на дуже низькім щєбли культурного розвою подибуємо початки театру, а істория театру така давна майже як істория культури. Звиш два тисячі літ тому назад стояв вже театр на висоті розвою у Греків і Римлян. В середних віках біжить єго істория рівнобіжно з розвоєм культури. Після епох єго розвою чи упадку можна би видати суд про сучасні, культурні відносини даного народу. Але ніколи театр не щєзав зовсім, не переставав існувати, не переставав занімати інтересу сучасної суспільности. Чи ми би хотїли зробити се тепер, коли всіх сил докладаємо, щоби двигнути нашу народну культуру, розвинути наше народне житє?

Хиба нема у нас публіки для театру? Як не буде єї для театру, то не буде єї і для иньших народних справ. Театр є інституцією приступною для всіх, се є liber paupibus, в котрій кожний може перевертати картки із зрозумінєм і вдоволенєм, хто лише трохи має любови до свого рідного, до своєї мови, своєї пісні, звичайв народних і в кім не застигла ще грудь для загально-людських почувань і вражінв. І тому театр стає животворним огнищем, при котрім можуть розігрїти своє чутє і ті, що відчувились від розвоє рідного і ті, що у житєвій боротьбі та злиднях надбали песимізму, остудили своє співчутє для терпінв і переходів ближнього, відцурали ся суспільности, або засидїли у своїм самолюбстві. Театр згортає собі сам публіку та переводячи єї через огонь сильних вражінв і пригадок, віддає єї очищену на душі і піднесену морально назад людській суспільности і народній справі.

Задача, яку сповняє театр, є така важна, що мимо всяких систем в народній

СВЕКРУХА.

комедия в III. актах з сільского житя

Льва Лопатиньского.

(Дальше.)

СЦЕНА XII.

Іван — Петро.

Іван (сьміє ся, аж заходить ся; ціла слїдуюча сцена веде ся з гумором, весело).

Петро. Що се таке починило ся з мамою? Нічого не можу розібрати.

Іван. Они гадали, що ти вже знаєш про все, таї тому так налякали ся тебе! Бач, вітчим похвалав ся, що наложить уздечку на пасерба.

Петро. Чий вітчим — я вас всїх не розумію. Іван. Адже твій. Зацїравский заручив ся з тещею.

Петро. З моєю мамою? Они віддають ся? Ти хиба шуткуєш.

Іван. Гарні шутки! Тебе женить з якоюсь шляхцяноєю...

Петро. Мене з шляхцяноєю? Чи ви подурїли?

Іван. Ой, правда, що подурїли. Мене розвели вже з жінкою — чисте пекло в хатї! Кажуть, що я люблю другу.

Петро. Я і в голову не припускав такого. Добре, що зараз таки приїхав.

Іван. Ой, певно, що добре, бо Доню віїли вже з хати.

Петро. Хибаж що стало ся? Деж она тепер, де Доня?

Іван. Хочє їхати з Ронгушом до Бразилїї — так їй допекла свекруха.

Петро. Бідна дївчина, вже єї зазнала, нїм ще невісткою стала! Я вже від вас не поїду, доки не ожению ся. Я вже від вас не поїду і буду вам газдувати тут, доки не стану з Донею під вінець.

Іван. Ото менї козак, я знав, що ти зробиш всьому лад. Весїлє справлю вам таке, що люди згадувати будуть, поки житя вашого.

Петро. Деж она пішла? Нехай піду заспокоїти мою сизокрилу голубку. Я аж дрожу цілий з нетерпячки, щоби побачити єї.

Іван. Не жури ся, ще побачиш ся з нею. Але збїгай но за Авною, щоби єї мати знов не

наплєла яких баяндрасів. Най вже раз буде конець тїй сварні та гнївам.

Петро. Добре. Я вже їм промовлю до розуму. Мама може схоче ще запросити мене за дружбу. Гей, то була би радість, як би син мамі мусїв дружити! Я вже їм ті дурниці вибію з голови. (Відходить).

СЦЕНА XIII.

Іван — Доня.

Іван (їде до дверий від комори). Ану, виходи звідтам, що ти там робиш?

Доня (з комори). Зараз, зараз!

Іван (заглядає). Дивїть, люди добрі, що з нею стало ся? Чи се ти, Доню, чи не ти? Ти сама себе не пізнаєш в зеркалї (виводить за руку).

Доня (гарно прибрана у святачну одежу). Не будеш на мене гнївати ся, що я так убрала ся?

Іван. А менї що до того, хиба ти до мене так вистроїла ся. А Петро певно що не буде за такий стрій гнївати ся.

Доня. Як він виглядає, чи змінив ся? Я так хочу єго бачити...

Іван. На виду трохи змінив ся, але в серци

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Table with columns for train type (Поїзд), direction (до Львова / зі Львова), and departure/arrival times (відходить / входить о годині). It details routes through various stations like Іцкан, Тернополь, Кракова, and Львів.

ЗАМІТКА: Пора нічна числиться ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рїзнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. вел. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперьяль) удїляє пояснєнь в справах залїзничих, продає білети всякого род і розкладї їзди.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7,

виконує мужеску, дамску і діточу обу, також чоботи з хольявами для духовенства по як найриетуннійших цінах.

Рівнож приймає репарації калюшів. — З провінції вистане старий оказ на міру. 136 86—140

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завжди бажає позбутися слабости легких, або горла, хотїби найушї рїйшої, або астми, навіть дуже заданеної і на позір невилїчимої, сей негайне гербату для хронїчно хорих на легки і горло А. Wolffsky-ого. Тисячнї подаки дають гваранцію великої уздоравлиючої сили тої гербату. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описанє ужитя) задармо. Правда лише у А. Wolffsky-ого, Берлін, Nr. 37.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Преосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариям всіх трех епархїй, обезпечає будинки, урядженє домашне, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливых огневиых.

«Дністеръ» вступив в 6-тий рік своєї діяльности з збільшеними фондами гваранційними, котрих стан з днем 31-го грудня 1897 вносіть:

Table with financial details: Фонд резервовий 73.874 зр. 47 кр., Резерва премій 52.269 ,, 40 ,, Фонд основний 50.000 ,, — ,, Total 176.143 зр. 87 кр.

Виплаченї шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи «Дністра» дуже уміркованї, услїва обезпечєнь користнї, а шкоди ліквідують ся безпроблемно. Полїси «Дністра» приймає Банк красвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитесь через «Дністеръ» в Товариствї взаїмних обезпечєнь в Кракові, котре дає найкористнїйшї услїва, представляє своїми фондами найбільшю гваранцію і видає полїси і квїти в рускїм язїцї.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, удїляє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційнї за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів третих осіб по 4 1/2%. Удїл членський вносіть 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ». Інформації удїляє Дирекция листовно.

Зголошеня о удїленє агенций в окрестностях і де нема близько агентів «Дністра», приймає ся

Львів, рынок ч. 10. (дім «Просвьїті»).

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Цїна книжки брошурованої в картові 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Зиблікевича ч. 18, Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарнї.

Видає й відповїдає за редакцию: Лев Лопатинський.

ТОВАРИСТВО для розвою рускої штуки

стоваришенє зареєстрованє з ограниченою порукою у Львові, ул. Підвале ч. 7

виконує всякі праці з обсягу артистичного малярства, різьбарства і золотарства після композицій своїх членів, а іменно: образи релїгїйні до іконостасів, олтарїв, хоругов, на тетраподи, плащениці і пр. і такї-ж образи до комнат; образи сьвітські: історичні, портрети з натура і фотографїй, красвиди, побутові і т. д.; з дерева: кивоти, іконостаси, олтарі, образи і крести процесїйні, сповідальницї і пр. і всякі праці золотарські; рівнож украшує внутра церков, виготовляє плїни церков, каплиць і пр. і удержує на складї фотографїчні репродукції образів руских артистів.

Товариство ручить за стильове, старанне і совїстне виконанє.

Цїлю Товариства є: піднести нашу штуку і витворити руску школу штук красних. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичнїй опїцї нашої П. Т. Публики духовної і сьвітської, надїємо ся, що звольть Она причинити ся до осягненя сеї цїли численними замовленнями, котрі приймає

— виключно лиш Дирекция Товариства. —

З глубоким поважанєм Дирекция.

Товариство не послугує ся агентами.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листїв. Зміст: беллетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнїше увзгляднюване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змістї і формї.

Цїна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зиблікевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальнїсть по 12-20 франко ВИНО в 5 кіл. барїлках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іншї товари по умїрених цінах. 78—?

З друкарнї В. А. Шийковського.